

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/52/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614207610
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Šimková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2015:1614207610.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: N. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako navrhovateľa, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Malacky, dieťa rodičov: matka Q. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX/X, U., toho času v ústave na výkon trestu odňatia slobody v D. a otec N. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., D., toho času R. X, U., o návrhu navrhovateľov: E. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX/X, U. a E. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX/X, U. na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd **z v e r u j e** mal. N. do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov E. U., nar. XX.XX.XXXX. a E. U., nar. XX.XX.XXXX, ktorí sú **p o v i n n í** vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia a sú **o p r á v n e n í** zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach, právoplatnosťou tohto rozsudku.

Matka je **p o v i n n á** prispievať na výživu mal. N. mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa stanovenú podľa osobitného zákona, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám starých rodičov, právoplatnosťou tohto rozsudku.

Otec je **p o v i n n ý** prispievať na výživu mal. N. sumou 150,- eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám starých rodičov, právoplatnosťou tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Dňa 30.06.2014 doručili navrhovateľa Okresnému súdu Malacky návrh na začatie konanie, ktorým sa domáhali zverenia maloletého dieťaťa N. U., nar. XX.XX.XXXX do ich náhradnej osobnej starostlivosti a zaviazania otca prispievať na výživu maloletého vo výške 150,- eur mesačne a matku sumou podľa jej možnosti a schopností. Súčasne s návrhom vo veci samej doručili Okresnému súdu Malacky aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadali dočasne zveriť maloleté dieťa do ich starostlivosti. Návrh vo veci samej odôvodnili tým, že matka maloletému nezabezpečuje starostlivosť, nakoľko je vo väzbe a otec na zabezpečenie starostlivosti maloletého nemá vytvorené podmienky.

Matka a otec s návrhom súhlasili.

Kolíznym opatrovník s návrhom súhlasil.

Predmetom konania je zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov.

Súd prejednal vec na pojednávaní konanom dňa 11.02.2015, ktorého sa zúčastnili navrhovatelia - starí rodičia a kolízny opatrovník. Pojednávanie sa nezúčastnili matka a otec, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili, ale zároveň nepožiadali z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, súhlasili s rozhodnutím veci v ich neprítomnosti, preto súd v záujme hospodárnosti konania prejednal vec v ich neprítomnosti, pričom v zmysle § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) prihliadol na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom starých rodičov, výsluchom kolízneho opatrovníka a listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Malacky č. k. 8P/378/2010 - 15 zo dňa 29.09.2011 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 70,- eur mesačne.

Uznesením č. k. 9P/52/2014 - 11 zo dňa 03.07.2014 Okresný súd Malacky vyhovel návrhu starých rodičov na nariadenie predbežného opatrenia a maloletého dočasne (do skončenia konania v prejednávanej veci) zveril do ich osobnej starostlivosti.

Z výsluchu starej matky súd zistil, že na návrhu trvá, o maloletého sa s navrhovateľom starajú od jeho narodenia, matka je toho času v ústave na výkon trestu odňatia slobody a starostlivosť o maloletého nevláda, otec sa o maloletého zaujíma, prispieva mu na výživu sumou 150,- eur mesačne, trávi s maloletým víkendy, z dôvodu zaneprázdnenosti sa však o maloletého nevie plnohodnotne postarať. Starí rodičia starostlivosť o maloletého zvládajú, maloletý navštevuje 1. ročník Základnej školy v U., učí sa dobre, navštevuje počítačový kurz, kurz anglického jazyka, na ktorý mu prispieval otec. Otec mu kupuje oblečenie, prípadne aj iné darčeky. Maloletý je zdravý. Navrhovateľka poberá invalidný dôchodok v sume 220,- eur mesačne.

Z výsluchu starého otca súd zistil, že žiada maloletého zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov. Je invalidný dôchodca s príjmom vo výške 332,- eur. Zdravotný stav mu starostlivosť o maloletého umožňuje.

Z výsluchu zástupcu kolízneho opatrovníka súd zistil, že súhlasí so zverením maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, lebo je v jeho záujme, aby mu bola zabezpečená starostlivosť zo strany najbližších osôb.

Z rodného listu maloletého dieťaťa súd zistil, že maloletý sa narodil dňa XX.XX.XXXX v D. - N., ako matka je zapísaná Q. U., nar. XX.XX.XXXX a ako otec je zapísaný N. K., nar. XX.XX.XXXX.

Zo sobášneho listu starých rodičov súd zistil, že títo uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX v D..

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, Odbor Sociálnych vecí a rodiny zo dňa 21.01.2015 súd zistil, že starý otec od 01.07.2014 poberá prídavok na dieťa a príplatok k prídavku na dieťa a je mu vyplácaný opakovaný príspevok na maloleté dieťa. Stará matka nepoberá žiadne štátne sociálne dávky, matka poberala prídavok na maloletého od 01.01.2014 do 30.06.2014.

Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 04.12.2014 súd zistil, že stará matka poberá invalidný dôchodok vo výške 222,50,- eur mesačne a starý otec poberá invalidný dôchodok vo výške 336,60,- eur mesačne.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, Oddelenie sprostredkovania a poradenstva zo dňa 26.01.2015 súd zistil, že starí rodičia nie sú evidovaní na úrade práce v evidencii uchádzačov o zamestnanie, matka bola z evidencie vyradená pre nespokojnosť dňa 23.09.2013.

Z potvrdenia všeobecného lekára pre dospelých zo dňa 21.01.2015 a zo dňa 28.01.2015 súd zistil, že starí rodičia sú zdravotne spôsobilí vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa.

Zo správy Obce Zohor zo dňa 29.01.2015 súd zistil, že starí rodičia sa do verejného života v obci nezapájajú, sťažnosti na nich ani žiadne priestupky v súvislosti s ich osobou neboli riešené.

Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 05.02.2015 súd zistil, že starí rodičia žijú v trojizbovom byte v U., ktorý je v ich vlastníctve. Súčasťou bytu je kuchyňa, sociálne zariadenie, byt je moderne zariadený, na veľmi dobrej hygienickej úrovni, okrem starých rodičov a maloletého v ňom žije ich dcéra J. s vnučkou I.. Maloletý má vlastnú izbu, ktorá je zariadená nábytkom, maloletý navštevuje prvý ročník Základnej školy v U., dosahuje výborné školské výsledky, škola ho baví. Školský klub a stravu mu hradí otec. So starými rodičmi je maloletý v kontakte od narodenia, matka s ním bývala najprv u nich, potom u priateľa a neskôr sa k nim opäť vrátila. Matka často odchádzala z domu, užívala drogy, boli s ňou problémy a maloletého nechávala v starostlivosti starých rodičov. Otec sa o maloletého zaujíma, stretávajú sa spolu, berie si ho k sebe na víkend, trávajú spolu čas, maloletému prispieva na výživu sumou 150,- eur mesačne. Otec raz zobral maloletého aj na návštevu k matke do väzenia, ale maloletý k nej odmietol ísť. Starí rodičia sú na invalidnom dôchodku s mesačným príjmom cca 550,- eur, v domácnosti majú na riadnu výchovu a rozvoj maloletého vytvorené zodpovedajúce podmienky, vedú usporiadaný život a riadne sa starajú o potreby svojho vnuka.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

Podľa § 46 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

V prejednávanej veci súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh navrhovateľov na zverenie maloletého do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti je dôvodný.

Súd v rámci vykonaného dokazovania zisťoval na jednej strane pomery na strane rodičov, pomery starých rodičov, ktorí navrhli zverenie maloletého do svojej osobnej starostlivosti a na strane druhej zisťoval záujem maloletého dieťaťa, pričom dospel k právnomu záveru, že starí rodičia sú vhodnými osobami na zverenie maloletého do ich spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že rodičia nemajú vytvorené podmienky pre zabezpečovanie starostlivosti o maloletého, matka je vo výkone trestu odňatia slobody a otec podmienky pre zabezpečenie náležitej starostlivosti o maloletého vytvorené nemá. Z dôvodu neposkytovania náležitej starostlivosti maloletému zo strany jeho rodičov bol tento dočasne predbežným opatrením zverený do starostlivosti starým rodičom, ktorí sa o maloletého starajú prakticky od narodenia. Na rozdiel od matky, otec o maloletého prejavuje záujem a podieľa sa na jeho výchove a maloletý má k nemu vytvorený citový vzťah. Starí rodičia majú záujem i naďalej zabezpečovať starostlivosť o maloletého, majú na to vytvorené dostatočné podmienky, bývajú v trojizbovom byte v U., žijú v harmonickom manželstve a vedú usporiadaný život. Otec má trvalý pobyt v D., toho času žije v U., matka je vo výkone trestu odňatia slobody v D., pričom ani u jedného z nich nie sú splnené zákonné podmienky na zabezpečovanie riadnej starostlivosti o maloletého. Súd preto návrhu starých rodičov na zverenie maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti vyhovel, pretože dospel k záveru, že je to v záujme maloletého. Starým rodičom týmto zverením maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti súčasne vzniká povinnosť vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Pokiaľ ide o rozsah vyživovacej povinnosti, t. j. určenia výšky výživného matky a otca, súd prihliadol na odôvodnené potreby maloletého ako oprávnenej ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov ako povinných plniť voči maloletému zákonnú povinnosť vyživovať. Matka je v ústave na výkon trestu odňatia slobody bez poberania akéhokoľvek príjmu, otec je zamestnaný, maloletému pravidelne prispieva na výživu sumou 150,- mesačne. Súd s ohľadom na zistené pomery uložil matke povinnosť platiť maloletému aspoň tzv. minimálne výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa stanovenú podľa osobitného zákona (zák. č. 601/2003 Z.z.), čo v súčasnosti predstavuje sumu 27,13,- eur mesačne. Takto určené výživné predstavuje zákonné minimum (§ 62 ods. 3 Zákona o rodine), ktorým je každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť, keďže výživa dieťaťa musí byť zabezpečená nepretržite a dieťaťu nemôže byť na ujmu skutočnosť, že povinný rodič nie je zamestnaný, resp. nemá iný legálny zdroj príjmu z podnikania, brigádnickej práce a podobne. Súd k takto určenej

výške výživného poznamenáva, že v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 601/2003 Z. z., sumy životného minima sa upravujú vždy k 1. júlu bežného kalendárneho roka. Otcovi súd uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 150,- eur mesačne, nakoľko z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec v tejto sume plní vyživovaciu povinnosť voči maloletému už dlhšiu dobu a je v schopnostiach otca prispievať maloletému výživným v tejto sume mesačne aj naďalej, a to s poukazom na skutočnosť, že otec inú vyživovaciu povinnosť nemá, pričom priznaná suma výživného podľa názoru súdu zodpovedá aj odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa s prihliadnutím na jeho vek, osobné potreby, náklady v škole a záľuby. Matka a otec sú povinní platiť výživné vždy do 15. dňa toho ktorého kalendárneho mesiaca vopred k rukám starých rodičov, počnúc právoplatnosťou rozsudku

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie, a to do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Malacky v piatich vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Bratislave (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmier, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).